

De aanbidding van de drie-enige God

Ontvangen en gedeelde christelijke wijsheid over de grenzen van eeuwen en werelddelen heen

- *Een verzameling 'spreuken' over de praktijk van de christelijke eredienst, opgesteld door de Wereldgemeenschap van Gereformeerde en Hervormde Kerken (WCRC) in 2010*
- *Bijeengebracht vanuit de lidkerken uit alle werelddelen*
- *Gericht op het stimuleren van de liturgie in plaatselijke gemeenten, het gesprek tussen kerken en verdere studie en onderzoek*

1 Een geroepen en vergeven volk: samenkomen in Jezus' naam

1.1 Called by the Triune God

Gelukkig is het volk van God
dat zich diep bewust is
dat het de drie-enige God is
door wie zij zijn geroepen
en die zij aanroepen,
Vader, Zoon en Heilige Geest,
die de kerk vergadert, beschermt en onderhoudt
door Woord en Geest.
Een God van schittering en majesteit,
volmaakt geopenbaard in Jezus Christus,
het 'beeld van de onzichtbare God' (Kol. 1:15).

Gelukkig is de gemeenschap
die dankbaar erkent
dat de drie-enige God
niet alleen onze aanbidding ontvangt
maar ook onze aanbidding mogelijk maakt,
ons ertoe aanzet door de Heilige Geest
en onze offeranden heiligt
door het volmaakte priesterschap van Jezus Christus,
die tijdens zijn leven op aarde
lof bracht 'aan de Vader', en 'juichte',
'vervuld van de Heilige Geest' (Lucas 10:21),
en die ook nu 'voor altijd leeft
en zo voor hen kan pleiten' (Hebr. 7:25).

1.2 De samenkomst: een koninkrijk van priesters

Wijs is de aanbeddende gemeenschap
die 'niet wegblijft van haar samenkomsten' (Hebr. 10:25),
maar met vreugde bijeenkomt in Jezus' naam,
verlangend om Gods Woord te verkondigen,

lof en gebed te offeren
en de sacramenten te vieren –
elk daarvan activiteiten van het hele volk van
God, het 'koninkrijk van priesters' (1 Petr. 2:9).
Gelukkig is de gemeente die alle kerk gangers –
ook hen die onze cultuur misschien in verschillende
opzichten 'gehandicapt' noemt –
uitnodigt om volledig, bewust en actief mee te
doen in de gezamenlijke eredienst,
met hart en ziel en verstand gericht op
de toewijding aan God,
in het diepe besef
hoe hun eigen persoonlijke aanbidding
onderdeel is van een veel groter koor
dat God lofzingt.

Gelukkig is de gemeente
die in haar eredienst uitdrukking geeft
aan de gemeenschap in het lichaam van Christus,
de eenheid van de Geest in de band van
genade,
het één zijn dat gave en roeping is van God,
dat verenigt jong en oud
en gelovigen van alle tijden en plaatsen
die samen de roeping door Gods Geest in
Jezus Christus delen.

Vragen

- Welke gaven Geeft God aan ieder van ons, in onze unieke culturele context, om deze wijsheid in praktijk te brengen?
- Hoe roept God ons misschien om dit met nog getrouwer in praktijk te brengen, vooral in het licht van wat wij van elkaar kunnen leren?

1.3 De cultuur bevestigen en weerstaan

Wijs is de kerk
die 'in de wereld' maar niet 'van de wereld' wil zijn,
die verlangt om in haar cultuur
het goede nieuws van Jezus Christus te brengen,
maar tegelijk aspecten van die cultuur weerstaat
die de integriteit van het evangelie aantasten,
dankbaar dat het evangelie van Jezus tegelijk
transcultureel, contextueel, crosscultureel en contracultureel is.

1.4 Genade

Gelukkig is de gemeente
die erop staat dat gelovigen bijeenkomen
om God te aanbidden,

niet allereerst om zegen van God te ontvangen,
maar omdat God hen al gezegend heeft.
Gelukkig is de gemeente die vervolgens ontdekt
dat God hen inderdaad zegent
wanneer ze samenkomen in Jezus' naam,
hen voedt, onderwijst, overtuigt en corrigeert,
en de banden van het verbond verstevigt
die gelovigen verenigen met Jezus Christus en met elkaar
door de heiligende daden
van de verkondiging van het Woord en gezamenlijk gebed,
door doop en avondmaal,
door gemeenschapsbeoefening, offeranden en
getuigenis.

1.5 Leiding geven aan Gods volk

Wijs is de gemeenschap die
mensen met gaven voor leiderschap
– mannen en vrouwen, jong en oud –
roept, traint, bevestigt en beantwoordt,
die hun vorming aanbiedt en ervaring laat opdoen
in theologie en praktijk van de eredienst.
Wijs zijn de voorgangers
die alle leden van de gemeenschap toerusten
om volledig, actief en bewust mee te doen,
en zorgen dat er gastvrijheid betoond wordt
aan hen die nog geen deel zijn van het lichaam
van Christus, de kerk.

1.6 De Heilige Geest

Wijs is de aanbiddende gemeenschap
die onderkent hoe de Heilige Geest werkt
door zowel rede als emotie,
door zowel geestelijke oefening als verrassende gebeurtenissen,
door zowel diensten die in gebed worden
voorbereid als momenten van spontane ontdekking.
Wijs is de aanbiddende gemeenschap die ontdekt
dat de blijvende waarde of geestelijke kracht van de eredienst
niet te danken is aan onze eigen creativiteit,
fantasie, rede of gevoelens,
maar aan de Heilige Geest,
die ervoor kan kiezen om een of al deze dingen
te gebruiken.
Want eredienst is een gave om te ontvangen,
geen prestatie die je kunt bereiken.

1.7 Het goede van de verlostte schepping

Wijs is de gemeente
die duidelijk maakt dat haar eredienst
deel uitmaakt van de lofzang

die door de hele schepping wordt opgedragen.
Wijs is de gemeente die de eredienst viert
als belichaamde realiteit,
dankbaar voor de gebaren en houdingen
die onze lof en ons gebed uitdrukken,
en voor het boek, voor water, brood en wijn
die God ons heeft aangewezen om te gebruiken.

1.8 Kunstzinnige expressie

Gelukkig is de gemeente waarin het Woord
wordt verkondigd
en gebeden en lofprijzing worden opgedragen
niet alleen met woorden,
maar ook met kunstzinnige expressie:
door gaven die God gegeven heeft
aan iedere plaatselijke gemeenschap
in muziek en dans,
in spreken en stilte,
in beeldende kunst en architectuur.

Gelukkig zijn de kunstenaars
die hun gaven opdragen en erop richten
om het volk van God te betrekken in daden
van verbondsdankbaarheid en boete,
getuigenis en verkondiging.
Wijs zijn de kunstenaars die dankbaar zijn
zowel voor de beperkingen die het tweede gebod oplegt,
als voor het voorbeeld van de Bijbelse kunstenaars
die door God werden geroepen
en door Gods volk toegerust voor dienstbetoon
overeenkomstig Gods voorschriften
(Exodus 35:30vv).

Wijs is de kerk die dankbaar
de gaven van gelovige liederen en kunstwerken
uit andere eeuwen en andere culturen ontvangt,
die daarin de katholiciteit viert van de kerk
en de creativiteit bevordert
door nieuwe liederen en werken voor de eredienst.

2 Met vreugde Gods woord verkondigen

2.1 Woord en Geest

Gelukkig is de gemeente
waarin Gods Woord wordt verkondigd
met overtuiging en vreugde,
omringd door verwachtingsvolle gebeden
en diepe dankbaarheid
voor het werk van de Heilige Geest

om de harten en hoofden van Gods volk te verlichten.

2.2 De breedte van de wereld waarvan Christus het middelpunt is

Wijs is de gemeente
die gelovigen voeding geeft
met lezingen uit en preken over
de volle raad van God,
vanuit de breedte en diepte van Gods Woord,
het Oude en het Nieuwe Testament,
die altijd de volheid van het evangelie uitdraagt:
de verzoening van alle dingen in Jezus Christus.

2.3 Oproep tot overgave en getuigenis, rechtvaardigheid en vrede

Gelukkig is de gemeente
waarin de verkondiging van Gods Woord
de treurende vertroost
en hen die Gods regering weerstaan, confronteert.
Wijs is de prediker
die hoorders uitnodigt
Gods overvloedige genade te ontvangen,
boete te doen over zonde en kwaad,
zich te keren tot Christus,
vrede uit te dragen,
'recht te doen, trouw te betrachten
en nederig de weg te gaan van hun God'
(Micha 6:8).

Vragen:

- Welke gaven geeft God aan ieder van ons, in onze unieke culturele context, om deze wijsheid in praktijk te brengen?
- Hoe roept God ons misschien om dit met nog getrouwer in praktijk te brengen, vooral in het licht van wat wij van elkaar kunnen leren?

2.4 Afgoderij weerstaan

Gelukkig is de gemeente
die Gods Woord verkondigt
en daarbij afgoden ontmaskert en weerstaat:
zowel de afgoden die voor ons een verleiding
zijn om te aanbidden in plaats van God –
geld, seks, macht, zelfs ook religie –
als de afgoden van ons misvormde begrip van God,
zoals een beeld dat afbreuk doet
óf aan de goedheid óf aan de grootheid
van de drie-enige God.

Gelukkig is de gemeente
die deze misvormingen aanpakt
door te mediteren over de persoon en het
werk van Jezus Christus;
'in hem schittert Gods luister,
hij is zijn evenbeeld' (Hebr. 1:3).

2.5 Credo: Het antwoord van geloof

Gelukkig is de gemeente
waarin de verkondiging van het evangelie
wordt aangenomen als het Woord van God,
dat 'werkzaam is in u die gelooft'
(1 Tess. 2:13),
zodat het leidt tot belijdenis én lofprijzing,
boete én toewijding tot dienstbetoon,
bewogenheid én passie voor gerechtigheid,
persoonlijke én gemeenschappelijke inzet,
een nieuwe gehoorzaamheid én diepe dankbaarheid.

Gelukkig is de gemeente
die gelovigen uitnodigt om te getuigen van Gods goedheid
door uiting te geven aan het geloof van de kerk
dat onze persoonlijke ervaringen overstijgt en vormt,
en dat ons verenigt met gelovigen uit alle
culturen en eeuwen,
en door te getuigen van Gods werk in het
leven van de plaatselijke gemeenschap.

3 Antwoorden op God in gebed en offergave

3.1 Lofprijzing en dankbaarheid

Gezegend is de kerk die
een dankoffer van lofzang en huldebetoon
brengt (vgl. Ps. 50:14, Hebr. 13:15),
die niet alleen Gods schoonheid en glorie uitroept
maar ook Gods verlossende daden
door de hele geschiedenis heen
overweegt, vertelt en viert.

Wijs is de gemeente
die voortbouwt op en leert van
de verhalende gebeden van lofzang en huldebetoon
in de Bijbel (vgl. Ps. 136),
wanneer ze vormgeeft aan haar eigen gebed.

3.2 Bidden in Jezus' naam door de Geest

Gelukkig is de kerk die bidt in Jezus' naam,
die de eenheid met onze Heer in de hemel erkent.
Gelukkig is de aanbiddende gemeenschap

die bidt in en door de Heilige Geest,
die naar de gaven van de Heilige Geest verlangt
en die erkent dat, wanneer wij bidden,
de Heilige Geest ons in onze zwakheid te hulp
komt en voor ons bidt, overeenkomstig Gods
wil (Rom. 8:26-27),
en de 'hemelse vorsten, de heersers en machthebbers
van de duisternis' bestrijdt (Ef. 6:12).

Vragen:

- Welke gaven Geeft God aan ieder van ons, in onze unieke culturele context, om deze wijsheid in praktijk te brengen?
- Hoe roept God ons misschien om dit met nog getrouwer in praktijk te brengen, vooral in het licht van wat wij van elkaar kunnen leren?

3.3 De volle breedte van de menselijke ervaring

Wijs is de kerk die,
naar het voorbeeld van de Psalmen,
stimuleert tot eerlijk en vertrouwend bidden,
gesproken of gezongen,
dat de volle breedte van de menselijke ervaring
– de 'anatomie van de ziel' – voor God brengt:
gebeden om te vieren en om te klagen,
smeekbeden en voorbeden,
dankgebed en schuldbelijdenis,
gebeden van genezing en hoop.
Gelukkig is de kerk
die niet alleen voor haar eigen noden bidt
maar ook voor de wereld waar God zo van houdt.

3.4 Giften en offergaven

Wijs is de kerk die uit dankbaarheid
het geven van giften en aalmoezen praktiseert,
als daad van toewijding en aanbidding,
die eerstelingen van dienstbetoon offert aan God,
als symbolische daad die verkondigt
dat het hele leven geleefd wordt om God en
aan de naaste te dienen,
en dat gelovigen geroepen zijn om rentmeester
te zijn van iedere gave van God.

4 Doop en maaltijd

4.1 Jezus' opdracht om te dopen en avondmaal te vieren

Gelukkig is de kerk
die gehoorzaam de opdracht van Jezus volvoert:
'maak alle volken tot mijn leerlingen,

door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb' (Matt. 28:19-20), en 'eet en drink, telkens opnieuw, om mij te gedenken' (Luc. 22:19), die deze tekens van het verbond ontvangt als momenten waarin God werkt om ons te voeden, te onderhouden, te troosten, tegenspraak te geven en te onderwijzen.

4.2 Doop

Gelukkig is de gemeente die verkondigt dat de ware identiteit van alle gelovigen te vinden is in Jezus Christus. Wijs is de gemeenschap die de doop niet alleen met vreugde viert, maar ook regelmatig herdenkt als middel van genade en bemoediging, om aan Gods beloften te denken en onze beloften van verbondstrouw te beleven.

Vragen:

- Welke gaven Geeft God aan ieder van ons, in onze unieke culturele context, om deze wijsheid in praktijk te brengen?
- Hoe roept God ons misschien om dit met nog getrouwer in praktijk te brengen, vooral in het licht van wat wij van elkaar kunnen leren?

Gelukkig is de gemeente die steeds opnieuw vertelt hoe het water van de doop een teken en zegel is van Gods beloften om ons schoon te wassen, ons aan te nemen in het lichaam van Christus, de Heilige Geest te zenden om ons te vernieuwen en kracht te geven, en ons op te wekken tot nieuw leven in Christus.

Gelukkig is de gemeente die steeds opnieuw vertelt hoe het water van de doop ook een teken en zegel is van Gods oproep om zonde en kwaad af te zweren, Christus en onze nieuwe identiteit in Hem te omhelzen, en vernieuwd en heilig te leven.

4.3 Avondmaal

Gelukkig is de kerk die regelmatig het avondmaal viert

als feest van dankbetoon, gemeenschap en hoop,
die niet alleen dankbaar Gods scheppend en
verlossend werk in Jezus Christus herdenkt,
wetend dat Hij aanwezig is in het breken van het brood,
maar die ook dankbaar de gave van eenheid
met Jezus Christus en het lichaam van Christus ontvangt
en uitziet naar het feest van het komende koninkrijk.

Gelukkig is de gemeente
die deze maaltijd beleeft door
'het lichaam van Christus te onderscheiden'
in zijn veelvormige eenheid,
en door elkaar gastvrijheid te betonen
in genade en waarheid (1 Kor. 11: 29-33).

5 Een gezegend en toegewijd volk dat wil dienen in Jezus' naam

5.1 Gods zending

Gelukkig is de gemeente die viert en herdenkt
dat gelovigen leven
bemoedigd door Gods genadige zegen
en uitgedaagd door Gods genadige roeping
om het goede nieuws van Jezus te verkondigen
en te leven als helende aanwezigheid in de wereld
in Jezus' naam.

5.2 Dagelijkse eredienst

Wijs is de gemeenschap
die het geloof voedt
door alle gelovigen te stimuleren tot dagelijkse eredienst,
door regelmaat in het lezen en overdenken
van Gods Woord,
het zoeken van de leiding van de Heilige Geest,
het danken en voorbede doen,
het zingen van psalmen, lofzangen en geestelijke liederen –
ieder moment te leven voor Gods aangezicht.

5.3 Gastvrijheid en evangelisatie

Gelukkig zijn gemeenschappen
waarin gastvrijheid wordt beoefend
zowel in de publieke eredienst als in het persoonlijke leven,
waar vreemden en gasten worden verwelkomd
en in de armen gesloten,
waar de armen en ontrechten, de zieken en verworpenen
toevlucht kunnen vinden
onder de schaduw van Gods vleugels.

Gezegend zijn gemeenschappen

waar alle mensen worden uitgenodigd en uitgedaagd om leerlingen van Jezus te worden, de doop te ontvangen en onderricht in het geloof dat tot gehoorzaamheid brengt (vgl. Matt. 28:19).

5.4 Vorming tot eredienst

Gelukkig zijn gemeenschappen die gelovigen uitnodigen en uitdagen om te 'groeien in de genade en in de kennis van onze Heer en redder Jezus Christus' (2 Petr. 3:18), die voeding geven in geloof aan samenspel en samenhang van leer en leven en de vrucht van de Geest, die de eredienst versterken door onderricht over de eredienst, en die een dagelijks discipelschap versterken door het geven en ontvangen van onderwijs voor mensen van alle leeftijden en vaardigheden.

Vragen:

- Welke gaven Geeft God aan ieder van ons, in onze unieke culturele context, om deze wijsheid in praktijk te brengen?
- Hoe roept God ons misschien om dit met nog getrouwer in praktijk te brengen, vooral in het licht van wat wij van elkaar kunnen leren?

5.5 Eredienst, bewogenheid en gerechtigheid

Gelukkig zijn gemeenten waar de publieke eredienst naar Jezus Christus wijst en naar zijn boodschap over de komst van Gods koninkrijk. Gelukkig zijn gemeenten waar de publieke eredienst en het publieke getuigenis met elkaar kloppen, in trouw aan Gods Woord, waar de eredienst en het getuigenis wijzen op het werk van de Heilige Geest, die als enige de hypocrisie kan doorbreken die zo vaak aan de eredienst kleeft, en door wie gerechtigheid en vrede, eredienst en getuigenis elkaar waarlijk kunnen omhelzen.

5.6 Maranatha: de eredienst en de christelijke hoop

Gelukkig zijn gemeenten die er niet tevreden mee zijn om enkel in het hier en nu te leven, maar waar de eredienst uitdrukking geeft

aan het zuchten van de hele schepping
om de volheid van Gods regering
in Jezus Christus.

Gelukkig zijn gemeenten
waarvan het samenleven is samen te vatten
in de volhardende hoop van het gebed:
'Maranatha' – 'kom, Heer Jezus' (Openb. 22:20).